

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції **«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В** **УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»**

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

СТРАТЕГІЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ЄС 2020-2025: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

«Гендерна рівність – це основоположний принцип Європейського Союзу, але вона ще не стала реальністю. У бізнесі, політиці та суспільстві загалом ми можемо досягти свого повного потенціалу лише тоді, коли використовуємо всі наші таланти та різноманіття. Використовувати лише половину населення, половину ідей або половину енергії – цього недостатньо» [15].

5 березня Європейська комісія представила Стратегію ЄС з гендерної рівності на 2020–2025 роки (далі у тексті – Стратегія ЄС 2020–2025), яка окреслює пріоритети на п'ятирічний період та передбачає впровадження гендерної рівності у всі сфери політики ЄС. Мета стратегії – створити Союз рівності, де жінки й чоловіки, дівчата й хлопці мають рівні права та можливості, незалежно від їхніх відмінностей. Для цього потрібна спільна участь усіх зацікавлених сторін. Документ містить бачення, завдання та заходи для досягнення реального прогресу у сфері гендерної рівності та реалізації Цілей сталого розвитку. Очікується, що завдяки цим крокам до 2025 року ЄС стане простором, де кожна людина зможе реалізувати свій потенціал та рівноправно долучатися до суспільного й політичного життя [6; 16].

Метою дослідження є характеристика основних положень Стратегії ЄС 2020–2025 та заходів з її імплементації в контексті можливого використання цього досвіду в Україні.

Ключовими завданнями Стратегії 2020–2025 є: припинення гендерного насильства; боротьба з гендерними стереотипами; усунення гендерних диспропорцій на ринку праці; досягнення рівної участі в різних секторах економіки; усунення гендерної нерівності в оплаті праці та пенсійному забезпеченні; усунення гендерної нерівності в догляді за дітьми та досягнення гендерної рівноваги в процесі прийняття рішень та в політиці. Стратегія передбачає подвійний підхід, що поєднує гендерну інтеграцію з цілеспрямованими заходами, а міжсекторальний підхід є горизонтальним принципом її реалізації. Хоча Стратегія зосереджена на заходах у межах ЄС, вона узгоджена із зовнішньою політикою ЄС щодо гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок [6; 16].

Для досягнення завдань, визначених у Стратегії ЄС 2020–2025 у листопаді 2020 року був прийнятий Новий План дій ЄС щодо гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок у зовнішніх відносинах на 2020–2025 роки (GAP III), який передбачає інтеграцію гендерного підходу в усі політики та заходи ЄС, сприяє зміні соціальних установок із залученням чоловіків, хлопців і молоді, а також враховує перехресні форми дискримінації, зокрема щодо найбільш уразливих груп жінок. Особливу увагу приділено жінкам з інвалідністю, представницям меншин, мігранткам і тим, хто постраждав від збройних конфліктів. План також підтримує активну участь жінок у сфері миру та безпеки [10; 14].

Одним із перших кроків імплементації Стратегії ЄС 2020–2025 стало прийняття у травні 2023 року Директиви щодо прозорості оплати праці, яка спрямована на втілення принципу рівної оплати за рівну працю між чоловіками та жінками [9]. Ще одним досягненням стала Директива щодо гендерного балансу в радах директорів, ухвалена у листопаді 2022 року після десяти років обговорень, яка має на меті усунути бар'єри для доступу жінок до керівних посад у великих компаніях [7]. У 2019 році була прийнята, а з серпня 2022 року набула чинності Директива про забезпечення балансу між роботою та особистим життям батьків та осіб, які доглядають за дітьми, а у вересні 2022 року – представлено Європейську стратегію догляду для підвищення участі жінок у трудовій сфері [4]. Також у жовтні 2023 році ЄС приєднався до Стамбульської конвенції [3], зобов'язавшись дотримуватись її стандартів у кримінальній юстиції, питаннях притулку й державного управління. Того ж року створено мережу ЄС із запобігання гендерному та домашньому

насилъству [12]. У травні 2024 року було прийнято Директиву щодо боротьби з насилъством проти жінок, яка передбачає криміналізацію певних форм фізичного та онлайн-насилъства, а також захист і підтримку постраждалих (притулки, кризові центри, гарячі лінії) [8]. У 2023 році Комісія запустила кампанію #EndGenderStereotypes [1], спрямовану на подолання гендерних стереотипів у виборі професій, розподілі обов'язків і прийнятті рішень. А у грудні 2024 року оприлюднено Євробарометр щодо гендерних стереотипів [13], згідно даних якого було підтверджено позитивне сприйняття гендерної рівності серед громадян ЄС, але й наявність стійких стереотипів, які відрізняються за віком і країнами [12].

У березні 2025 року було видано п'ятий Звіт про гендерну рівність в ЄС, у якому підбиваються підсумки основних ініціатив, реалізованих з березня 2024 року по лютий 2025 року з метою просування гендерної рівності в ключових сферах Стратегії ЄС 2020–2025, а саме: боротьба з гендерно зумовленим насилъством і подолання гендерних стереотипів; розвиток гендерно рівної економіки; рівноправне лідерство в усіх сферах суспільства; інтеграція гендерного підходу у всі політики та бюджетування; сприяння гендерній рівності та розширенню прав жінок на глобальному рівні. У звіті зосереджено увагу на основних заходах та досягненнях інституцій ЄС та держав-членів у цій сфері за останній рік, а також наведено приклади національних ініціатив з питань гендерної рівності та проєктів, що фінансуються ЄС і спрямовані на забезпечення гендерної рівності. Крім того, визначається, що за даними Євробарометра щодо гендерних стереотипів, більшість громадян ЄС визнає позитивний вплив гендерної рівності на суспільство. Зокрема, три чверті респондентів погоджуються, що рівність між жінками і чоловіками приносить користь також і чоловікам. Водночас значна частка респондентів досі підтримує стереотипні погляди – приблизно чверть погоджуються з тим, що жінкам не варто публічно висловлювати рішучі погляди [13]. А згідно з Індексом гендерної рівності за 2024 рік [11] загальний бал ЄС становить 71 зі 100 можливих, що на 7,9 бали вище, ніж у 2010 році. Це свідчить про поступовий, але стабільний прогрес на шляху до формування «Союзу рівності» [2].

7 березня 2025 року Європейська Комісія ухвалила Дорожню карту з прав жінок, яка формує довгострокове бачення досягнення гендерної рівності. Документ ґрунтується на ключових принципах і політичних орієнтирах, визначених у Декларації принципів гендерно рівного суспільства (додаток до Дорожньої карти), і спрямований на захист та просування прав жінок, а також на вирішення новітніх викликів, зокрема упереджень, дискримінації й насилъства в умовах розвитку цифрових технологій. Ця дорожня карта визначає політичні рамки ЄС у сфері жіночих прав, які будуть орієнтиром для подальших дій у найближчі роки, а також слугуватиме основою для підготовки Стратегії з гендерної рівності після 2025 року та впровадження правових і політичних заходів, а також сприятиме формуванню гендерно-чутливої політики в інших напрямках діяльності ЄС [5; 12].

Отже, Стратегія ЄС з гендерної рівності на 2020–2025 роки є всеосяжним і системним документом, спрямованим на реальне впровадження гендерної рівності у всіх сферах політики Європейського Союзу. Вона охоплює ключові напрямки – від боротьби з насилъством і дискримінацією до забезпечення рівного представництва, економічної участі, прозорості в оплаті праці та розширення прав жінок у глобальному вимірі. Стратегія базується на поєднанні інтегративного підходу (gender mainstreaming) із цілеспрямованими діями, враховуючи також перехресні форми дискримінації. Практичні кроки ЄС, зокрема ухвалення відповідних директив, запуск кампаній, підтримка доглядової інфраструктури та формування нової Дорожньої карти з прав жінок, демонструють політичну волю до змін та сталість стратегічного курсу. Для України, яка інтегрується в європейський простір, досвід реалізації Стратегії ЄС 2020–2025 є надзвичайно цінним. Він може бути використаний як орієнтир для вдосконалення національної політики гендерної рівності, особливо в контексті наближення до стандартів ЄС. Врахування європейського підходу до захисту прав жінок, протидії стереотипам і дотримання принципу рівних можливостей сприятиме не лише посиленню правових і соціальних механізмів, але й побудові інклюзивного суспільства в Україні.

Список використаних джерел

1. #EndGenderStereotypes. URL: https://end-gender-stereotypes.campaign.europa.eu/index_en (Last Accessed: 18.05.2025).
2. 2025 report on gender equality in the EU. Manuscript completed in March 2025. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2025. URL: https://commission.europa.eu/document/download/055fdbab-5786-425e-a072-652bf53d8fe4_en?filename=Gender%20Equality%20Report.pdf (Last Accessed: 18.05.2025).
3. Action against violence against women and domestic violence. Istanbul Convention. Text of the Convention. URL: https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/text-of-the-convention?utm_source=chatgpt.com (Last Accessed: 18.05.2025).
4. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on the European care strategy. Brussels, 7.9.2022 COM(2022) 440 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52022DC0440> (Last Accessed: 18.05.2025).
5. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions ‘A Roadmap For Women's Rights’. Brussels, 7.3.2025 COM(2025) 97 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52025DC0097> (Last Accessed: 18.05.2025).
6. Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions ‘A Union of Equality: Gender Equality Strategy 2020-2025’. Brussels, 5.3.2020 COM(2020) 152 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020DC0152> (Last Accessed: 18.05.2025).
7. Directive (EU) 2022/2381 of the European Parliament and of the Council of 23 November 2022 on improving the gender balance among directors of listed companies and related measures (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2381> (Last Accessed: 18.05.2025).
8. Directive (EU) 2024/1385 of the European Parliament and of the Council of 14 May 2024 on combating violence against women and domestic violence. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj/eng> (Last Accessed: 18.05.2025).
9. Directive (EU) 2023/970 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 to strengthen the application of the principle of equal pay for equal work or work of equal value between men and women through pay transparency and enforcement mechanisms (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/970/oj> (Last Accessed: 18.05.2025).
10. Gender Action Plan III: towards a gender-equal world. *European Union External Action* : web-site. URL: https://www.eeas.europa.eu/eeas/gender-action-plan-iii-towards-gender-equal-world_en (Last Accessed: 18.05.2025).
11. Gender Equality Index. *European Institute for Gender Equality* : web-site. URL: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2024> (Last Accessed: 18.05.2025).
12. Gender equality strategy. Achievements and key areas for action. *European Commission* : web-site. URL: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-equality-strategy_en (Last Accessed: 18.05.2025).
13. Gender stereotypes. *Eurobarometer* : web-site. URL: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2974> (Last Accessed: 18.05.2025).
14. Joint Communication to the European Parliament and the Council ‘EU Gender Action Plan (Gap) III – An Ambitious Agenda for Gender Equality and Women’s Empowerment in EU External Action’. Brussels, 25.11.2020 JOIN(2020) 17 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020JC0017> (Last Accessed: 18.05.2025).
15. Striving for a Union of Equality. The Gender Equality Strategy 2020-2025. March 2020 #UnionOfEquality. URL: https://commission.europa.eu/document/download/dd6c86ef-9929-4f71-a5d7-0043b1677c76_en?filename=gender_equality_strategy_factsheet_en.pdf (Last Accessed: 18.05.2025).
16. The Gender Equality Strategy 2020-2025. *European Commission* : web-site. URL: <https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/682425/en> (Last Accessed: 18.05.2025).